

ВПЛИВ ХРИСТИЯНСЬКИХ ТРАДИЦІЙ НА МУЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ

Інеса Узун

студентка II курсу педагогічного факультету
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Науковий керівник – канд. пед. н., доц. Бухнієва О.А.

Для початку треба зазначити, що музика і спів зокрема притаманні майже всім релігіям. Це стосується як широко розповсюджених монотеїстичних релігій (християнство, іслам, іудаїзм), як релігії «без Бога» (буддизм) так і шаманських ритуалів або язичницьких африканських природних культів. Але ж ми будемо говорити про наш «ареал проживання», тобто слов'янські землі у широкому сенсі цього слова. В нашій країні існує свобода віросповідання чи його відсутності, тож з'ясуємо чи впливає наявність у побуті християнських обрядів на музичний розвиток людини.

Релігії, маючи, як правило, єдиний центр розповсюдження, сплітаючись із народними традиціями на місцевості – набувають свої характерні музичні риси. Виходячи с неймовірно широкого розповсюдження християнства, ми маємо можливість спостерігати в ньому доволі суттєво різні стилі як гармонії голосів так і звуковидобування. Із загальними *стилями* ми можемо ознайомитись на мал. 1. Також наведемо приклад різного *звуковидобування*. Якщо в мусульманських релігійних обрядах, наприклад закликати мули до молитви, або у медитативному співі східних релігій ми не спостерігаємо різниці стилів та напрямків звуку (звук має бути просто протяжним або приємним для вуха), то у християнстві ми можемо говорити про різні стилі звуковидобування. Наприклад григоріанський хорал [1], де ми можемо почути строге, купольне класичне звучання чи староруський знаменний розпів, де ми навіть у професійних монахів-виконавців можемо почути звук «в ніс» [2]. Не можна обійти увагою сплав співочих традицій у здебільш християнізованої Грузії, де у співах зійшовся православний знаменний розпів (один голос, тримаючий тон, та оспівуючи його голоса; частково візантійське, теж православне, церковне акордове багатоголосся; та суцільно арабський обертоновий спів, переважно в соліста, який навіть не можна передати інструментально в європейській полутоновій музичній системі [3]. Чому це пов'язано с християнством? Тому що є відомості про те, що до 8 ст. народний спів на Кавказі був одно чи двохголосним з обома рівноцінними партіями [4].

На даний історичний період християнство має понад 2 тисячоліття розповсюдження. Маємо зауважити, що за виключенням африканського нехристиянського народного співу, який може мати голосів стільки, скільки учасників співає [5], а також тісно пов'язаний із ритуальним танцем на відміну від християнських традицій, саме території із християнською ведучою релігією мають найбільш розвинений многоголосий спів. Китай, Японія, Корея, Індія, місцевості, де християнство розповсюджене найменш, звичайно багато грають та співають у своїм культурнім середовищі, але ці співи менш багатоголосі, ніж народні співи Грузії, Вірменії [6], Росії [7], України [8], Білорусі [9].

Центр розповсюдженні католицького християнства – це Рим, але у народів Західної Європи немає таких багатоголосих традицій на цей час. Це пов'язано з тим, що розповсюдження християнства робилось із фанатичним винищенням народних традицій

та кострами інквізиції, котрі так і не змогли розвинути поза релігією на більш високий виконавчий рівень в галузі багатоголосся. В Італії, Франції, та в інших країнах, де лютувала інквізиція із народним багатоголосим співом справи дуже сумні. Збираючись до купи люди співають в один голос, або в унісон підспівують солісту. Проте розвинена оперна (світська) та театральна професійна музика та співи, танок, солоспіви, церковний спів. Слід зауважити, що в Італії середньостатистична талановита на спів людина співає максимально класично, із куполом та високою позицією, без гнусаності, навіть будучи без музичного освіти; декілька віків опери та театру як постійної масової розваги навіть у простого народу не пройшли даром.

У нашій країні склалась деяка історична розбіжність між Заходом та Сходом країни. Навіть, іноді можна сказати – протистояння. Не вдаючись у подробиці, висновки, які стосуються теми – ті, що Захід країни має більш сильні релігійні християнські традиції, ніж Схід, та, виходячи з цього, більш співочого середньостатистичного мешканця. Наприклад, у останні декілька років на Сході тільки намагаються відроджувати традицію колядування, які нерозривно пов’язані зі співом [10], в той час як на Заході вона ніколи не переривалася [11]. Також ми маємо можливість прослухати результат семінару по вокалу в місті Чернівці, в якому приймають участь 12 чоловік, з котрих тільки двоє займаються музикою. Після двохгодинної підготовки вони виконали доволі складну пісню каноном а capella, яку вони вперше почули та вивчили безпосередньо на семінарі [12]. Це доволі високий рівень як для непрофесіоналів.

Із інших доводів, якими я маю підкріпити свою думку щодо того, що християнські обряди добре впливають на розвиток музичних здібностей людини, я хочу зауважити що діти християн зазвичай відвідують воскресні школи, на уроках в яких частіше за все вчать співати. Якщо це не репетиції дитячого хору, то навчання співу відбувається не нудно, по нотах, а легко та невимушено, тобто так, як легше сприйняти знання дитячому мозку.

Мал. 1.

Даними висновками я не пропагандую християнську релігію, так як звертатись до віри із будь якою корисною метою, будь то музичні здібності, здоров'я чи багатство – неприпустимо. Але я хочу зауважити, що дуже корисно, по-перше – підтримувати традиції, які вже стали не тільки релігійними але й народними, заради формування творчої

особистості, а по-друге – треба викладати дітям будь яке мистецтво більш легко та цікаво, щоб не відбивати зацікавленість у предметі.

Література:

1. Григоріанський хорал. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=IsmdhzORJQE>
2. Знамений древнє руський спів . – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ppAT0f2YCyM>
3. Грузинське традиційне багатоголосся з обертональним соліруванням.– [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://forum.rus-canary.ru/index.php?topic=779.0>
4. Історична довідка. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=oJZ8gNTR6ic>
5. Африканський народний спів. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=sX0TVAXQRYo>
6. Релігійний спів Вірменії, жіночий хор. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=4yo-yDtonFQ>
7. Народний спів Росії. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=i_9OqliHZ-Q
8. Народний спів України. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=HDzuLnzwwzCc>
9. Білоруський народний спів. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VeYqzqAxGuE>
10. Східна Україна, колядки. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.litsa.com.ua/show/a/13761>
11. Західна Україна, колядки. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://vk.com/im?peers=113112711&sel=134182848&z=video-39441338_166946051%2F24bbb891953bcbae9c
12. В контактi: 10. Черновці, после семинара по вокалу. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://vk.com/audios33812097?performer=1&q=10.%20Черновці%2C%20после%20семинара%20по%20вокалу>.

СОЦІАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТИВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Світлана Фурдуй

к.пед.н., доцент кафедри соціальної педагогіки,
соціальної роботи та фізичного виховання
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Сьогодні формується суспільство, що базується на знаннях, тому ми повинні плекати нашу багату спадщину та культурну різноманітність і водночас впроваджувати сучасні європейські норми навчання. Оскільки у сфері вищої освіти переплелися дослідницька діяльність, освіта та інновації, вона також є ключем до посилення